

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

**Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza
İnfaz Kurumu İnceleme Raporu 2**

24. Dönem 4. Yasama Yılı

2014

(Rapor Komisyonun 29.01.2014 tarihli toplantısında kabul edilmiştir.)

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

ANKARA ÇOCUK VE GENÇLİK KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU
İNCELEME RAPORU 2

I. BAŞLANGIC

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 13 Ekim 2011 tarihli 3'üncü toplantısında, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde incelemelerde bulunmak üzere bir Alt Komisyon kurulmasına karar vermiştir.

Zikredilen Alt Komisyon 06.01.2014 tarihinde Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda incelemelerde bulunmuştur. İncelemeyi Alt Komisyon Başkanı ve Konya Milletvekili Ayşe TÜRKMENOĞLU, Ağrı Milletvekili Mehmet Kerim YILDIZ, Mardin Milletvekili Abdurrahim AKDAĞ, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA ve Adana Milletvekili Murat BOZLAK gerçekleştirmiştir. İncelemeye Komisyon görevlilerinden Yasama Uzmanı Abdussamed SİĞİRTMAÇ ve Yasama Uzman Yardımcısı Gökhan PİRİ eşlik etmiştir.

II. İNCELEMENİN KONUSU VE AMACI

Bazı medya kuruluşlarında yer alan haberlerde, Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda barındırılan bazı çocuk mahpusların fiziki şiddet ve kötü muameleye maruz bırakıldığı yönünde iddialara yer verilmekteydi. Yine bir kısım sivil toplum kuruluşlarının beyanlarına dayanan haberlerde¹ ve Komisyonumuza iletilen bazı duyumlarda, 01.01 2014 tarihinde zikredilen Kurumda meydana gelen olaylarda bazı çocukların Kurum görevlilerinin fiziki şiddetine maruz kaldığı, çocukların sarı renkli bir gazı maruz kaldığı, çocuklara tazyikli su sıkıldığı ve doktorların muayenesinin engellendiği iddialarına yer verilmekteydi.

06.01.2014 tarihinde gerçekleştirilen incelemeyle son derece vahim olan bu iddiaların yerinde incelenmesi hedeflenmiştir.

IV. İNCELEMEDE UYGULANAN YÖNTEM

İnceleme esnasında ilk olarak, fiziki şiddet iddialarına konu olan 2 ünite (C-10, C-12) incelemelerde bulunmuş ve burada kalan çocuklarla görüşülmüştür. Ardından olay

¹ Konuyla ilgili 03.01.2014 tarihli bir haber için bakınız: http://www.radikal.com.tr/turkiye/ihd_cocuk_mahkumlar_ac_birakildi_koguslarına_gaz_sikildi-1169168, [Erişim Tarihi: 24.01.2014].

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

---

gününe ilişkin kamera kayıtları izlenmiştir. Sonrasında konuya ilişkin yazılı belgeler alınarak inceleme neticelendirilmiştir.

VI. GÖRÜŞME VE İNCELEMELER

1. C-10 Ünitesinde Gerçekleştirilen Görüşmeler:

Olaya karışan 11 çocuk hakkında genel bilgiler şu şekildedir: Çocukların doğum zamanları 01.03.1996 ile 10.12.1997 tarihleri arasında değişmektedir. Diğer bir ifadeyle çocuklar 16-17 yaş grubundadır. Çocukların tamamı terörle bağlantılı suçlar nedeniyle tutuklu olarak bulunmaktadır.

Olaya karışan 8 çocuktan 4'ü İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na 4'ü ise, Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledilmiştir. Nakillerin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 56'ncı maddesindeki asayiş ve güvenlik sebepleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 151/1 sayılı genelgesindeki “zorunlu nedenlerle nakil” kapsamında gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

01.01.2014 tarihinde gerçekleşen olayların tetiklendiği yer C-10 ünitesidir. Burada olay günü C-10 ünitesinde kalan F.E. ile olay günü C-12 ünitesinde bulunmakla birlikte, olaydan sonra C-10 ünitesine alınan H.B. ve E.T. ile toplu olarak görüşülmüştür.

Çocukların ifadeleri aşağıda özet halinde sunulmaktadır.

Olay günü C-10 ünitesinde bulunan F.E.

Fiziki şiddete maruz kaldığımız olay günü H.E. isimli arkadaşımız çok hastaydı sayım için aşağı inemedi. H.E. “Ben hastayım biraz anlayışlı olun” dedi. Görevli memur kabul etmedi mutlaka ineceksin, sen gelmezsen gitmeyeceğiz diye diretti. Görevli memurlar ayak ayaküstüne attı. A.D. arkadaşımız ayağınızı indirin bize saygısızlık yapmayın dedi. Ardından baş infaz koruma memuru küfür etmeye başladı. Arkadaşlarımızdan B.D. küfretmemesi için uyardı. Görevli siz kimsiniz, dediklerimizi yapacaksınız dedi. B.D. arkadaşımıza tokat atması sonrasında kavga başladı. İlk önce biz bir şey yapmadık, sonra hepsi üzerimize geldiler. İri yarı infaz koruma memurları bizim sırtımıza vurdular. Olay gerçekleştiğinde 20-30 gardiyan geldi. Bizi müşadiyeye kadar dövdüler.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Olay günü C-12 ünitesinde bulunan H.B.

“Bütün bu olanlar arkadaşımız hasta olduğu için gerçekleşti. Arkadaşımız hastaydı merdivenlerden dolayı aşağıya inemiyordu.” Zaten asker gibi dizilip öyle sayım yaptırıyorlar bize. Televizyonu kapattırıyorlar. Hazırola tutuyorlar sayım esnasında. Biz askerlikte değiliz cezaevindeyiz diyoruz. Oturarak kaç kişiye sayımımızı alın gidin diyoruz. Normalde bizim itirazlarımız sonucu bu uygulamayı bırakmışlardı ancak yeniden başlatmak istediler.

Olay anında kapı açıldı, biz camdan arkadaşlarımıza saldırıldığını gördük. Arkadaşlarımız dövülüyordu. Yaklaşık 50 gardiyan geldi. Ben olayları gördüm, kapıya vurdum. *“Niçin böyle yapıyorsunuz”* dedim. Görevli şimdi sıra size de gelecek dedi. Bize geldiler önce su sıktılar. Sonradan barikat kurduk masalarla. Bize *“biber gazı”* attılar. Tencere ve demir eşyalarla bize saldırdılar. Bizi darp ettiler. Kafamıza çelik tencere ile vurup yerlerde sürükleyerek götürdüler. Sürekli küfür ettiler. Sonra bize plastik kelepçe geçirip ağız üstü süngerli odaya attılar. Orada da dövdüler. Sonra rapor için hastaneye götüreceklerdi. Hastanede doktor uzaktan baktı, bir şeyiniz var mı dedi. Hiç ilgilenmedi. Bir şeyi yok götürün dediler. Hastane dönüşü belki beş dakika bizi arama odasında dövdüler. Ardından sürükleyip müşadiyeye attılar. Raporlar temiz geçsin diye beklediler. Hastane sonrasında dövdüler. En sonunda gene müşadiyeye attılar. Burada da sürekli küfürlere maruz kaldık. En çok dövülenler başka cezaevlerine gönderildi. Onlarda daha fazla dayak izi vardı.

Olay günü C-12 ünitesinde bulunan E.T.

Olayı arkadaşlarım anlattı.

Olay anında barikat için odadaki dolapları söktük. Masayı götürdük. Sarı bir duman kapladı etrafı. Bu dumandan gözümüz yandı, öksürdük. Pencereyi çıkarıp itfaiye suyuyla bizi suladılar. Odanın içinde tekme tokat dövdüler. Üst kattaki kamerayı biz kırdık.

2. Kamera Kayıtlarının İzlenmesi

Olayın nasıl gerçekleştiğinin anlaşılmasına imkân sağlayan tüm kamera kayıtları izlenmiştir. Bu çerçevede C-10 ve C-12 ünitelerindeki olay anına ilişkin görüntüler ile olay sonrası çocukların koridordan müşadiyeye alındığı görüntüler incelenmiştir.

Olay 01.01.2014 tarihinde yani resmi tatilin olduğu gün gerçekleşmiştir. Olayın başlangıcı ünitelerde sayımın alınmaya başlandığı 16.00-16.05 saatleridir. Olayın bitiş saati

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

---

ise kameralardan izlendiği kadarıyla saat 16.49'dur.

C-10 ünitesinde ortak alanı gösteren kamerada bir baş infaz koruma memuru ile 3 infaz koruma memurunun içeri girdiği ve bir süre sonra oturduğu görülmektedir. Bu sırada ismi H.E. olduğu öğrenilen ve hasta olduğu iddia edilen çocuk mahpusun yukarı kattan bir şeyler söylediği görülmektedir. Yine bu esnada, alt kattaki bir çocuğun el ve kol hareketleri yaparak, C-12 ünitesiyle işaretlemeye çalıştığı fark edilmiştir. Ardından alt katta oturan infaz koruma memurları ile çocukların arasında gergin olduğu gözlenen bir tartışmanın başladığı ve bir çocuğun infaz koruma memuruna kafa attığı görülmektedir. Bu fiil sonrası birden ortalığın karıştığı çocukların çek çek saplarını sopa olarak kullanarak saldırmaya başladığı, hasta olduğu için üst katta olduğu iddia edilen çocuğun üst kattan inerek tekme savurmaya başladığı izlenen görüntülerden açıkça tespit edilebilmektedir. Bu saldırılara karşın, infaz koruma memurlarının soğukkanlı davranmaya çalıştığı gözlenmiştir.

C-12 ünitesindeki görüntülerde C-10'la gerçekleştirilen işaretleme sonrası hareketlenme yaşandığı görülmektedir. İlk olarak akvaryum adlı infaz koruma memurunun yer aldığı bölmeye ulaşılmaya çalışıldığı, buradaki memurun kapıları kilitleyerek kendini dışarı attığı görülmektedir. Üniteye yalnız başına kalan çocukların akvaryum bölmesindeki bilgisayar dâhil pek çok kamu malına ve etrafa zarar verdiği görülmektedir.

C-12 ünitesinin üst katındaki kameradan ise, bu esnada bazı çocukların dolap ve yataklarla üst kata barikat kurmaya çalıştığı, ellerinde tencere ve diğer mutfak malzemesi taşıdıkları görülmektedir. Bu görüntüler bir süre sonra kaybolmaktadır. Zira ışıklar çocuklar tarafından kapatılmakta ve üst kattaki kamera bir çocuk tarafından kırılmaktadır.

C-12 ünitesine infaz koruma memurlarının su ve yangın tüpü ile müdahalede bulunduğu yine kameralardan tespit edilmektedir. Çocukların yukardan attığı dolap benzeri ağır cismin yangın tüpünü ezdiği ve patlamasına sebep olduğu görülmektedir.

Görüntülerden tespit edildiği kadarıyla, her iki üniteye aktif olarak müdahale eden personel sayısının 15'e ulaşmayacağı değerlendirilmektedir. Koridorlarda izlenen görüntülerde çocukların iki infaz koruma memuru eşliğinde götürüldüğü, bu esnada fiziki şiddet türü bir müdahalenin yapılmadığı görülmüştür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

VII. DEĞERLENDİRME VE SONUC

Ankara Çocuk ve Gençlik Ceza İnfaz Kurumu, Komisyonumuzun 19.04.2013 tarihli raporunda belirttiği üzere, bir ceza infaz kurumundan çok eğitim birimini andırmaktadır. Çocuklara sunulan fiziki şartlar ve psiko-sosyal servis hizmetlerinin faaliyetleri oldukça üstün standartlardadır.² Böyle bir Kurumda en hafif kötü muamele uygulaması dahi ıslah çalışmalarını tehlikeye atabileceğinden, en üst seviyeden kabul edilemez bir husus olacaktır.

Komisyonumuz suça süreklenen çocukların ve genel olarak çocuk haklarına gösterdiği hassasiyetin bir gereği olarak, fiziki şiddet uygulandığına ilişkin haberlerin bazı medya kuruluşlarında yer alması üzerine, yerinde inceleme yapmak amacıyla ivedilikle harekete geçmiştir. Böylece muhtemel insan hakkı ihlallerinin cezasız kalmamasını takip etmeyi ve olaya ilişkin hızlı bir inceleme gerçekleştirerek, konu hakkında kamuoyunun etraflıca bilgilendirilmesini hedeflemiştir.

Sonuç olarak,

1. Olay öncesinde, Kurum görevlilerinin sayım amaçlı üniteye bulunduğu ve hasta olduğu iddia edilen H.E. adlı çocuğun üst kattan inmesini beklediği anlaşılmaktadır.
2. Çocukların infaz koruma memurları tarafından önceden hazırlanan bir program/plan çerçevesinde dövüldüğü ve eziyete maruz bırakıldığı yönündeki iddialar tamamen gerçeklere aykırıdır. Zira rutin bir sayımda görülebileceği üzere, üniteye toplamda 4 görevlinin girdiği ve olayların başlamasını tetikleyen hadisenin bir çocuğun infaz koruma görevlisine kafa atması olduğu, görüntülerden net olarak izlenebilmektedir.
3. Kurumda dinlenen çocukların ifadelerindeki tutarsızlıklar dikkat çekici bulunmuştur. Olay günü C-12 ünitesinde bulunan bir çocuk, C-10 ünitesindeki olayların başlangıcını görmüş gibi beyanda bulunmuştur. Ayrıca hem hastaneye götürülmeden önce dayak yediğini, hem de hastanede izler görünmesin diye hastane muayenesi sonrası dövüldüklerini söylemiştir.
4. Sayıları 20 ila 50 arasında değişen infaz koruma memurlarının çocuklara müdahale ettiği iddiasının asılsız olduğu kanaatine varılmıştır. Görüntülerde olaylara aktif müdahale eden personel sayısının 15'i aşmayacağı görülmektedir. Olay günü resmi

² Konuyla ilgili detaylı bilgi için bakınız: Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İnceleme Raporu, 19.04.2012, http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/docs/2012/raporlar/20_04_2012_1.pdf, [Erişim Tarihi: 27.01.2014].

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

---

tatil olması sebebiyle Kurumda 26 adet infaz koruma memurunun görevde bulunduğu, bu nedenle lojmanlarda kalan personele haber verildiği öğrenilmiştir.

5. Çocuklara biber gazı sıkıldığı, işkence amaçlı ıslatıldıkları iddialarının gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir. Zira Kurumun çocukları barındırması nedeniyle Kurumda biber gazı bulunmamaktadır. Suyun ise, C-12 ünitesinde barikat kuran çocukların “burayı yakacağız” demesi üzerine müessif bir olaya sebep vermemek için kullanıldığı öğrenilmiştir. Yine aynı amaçla yangın söndürme tüplerinin hazır bulundurulduğu, 112 acil servisine ve itfaiyeye haber verildiği öğrenilmiştir.
6. Çocukların olayı önceden tasarlamış oldukları yönünde bir kanaat oluşmuştur. Zira C-10 ünitesinde olay başlamadan önce, bir çocuğun C-12 ünitesiyle işaretlediği kamera görüntülerinden izlenmektedir. Çocukların bu kararı kendi başlarına mı aldıkları, yoksa dışarıdan bir yönlendirmenin mi bulunduğu tespit edilememiştir.
7. Çocukların doktorlar tarafında muayene edilmediği yönündeki iddiaları doğrulamak mümkün değildir. Zira Komisyonumuza sunulan adli muayene raporlarında çocukların tıbbi muayenelerinin ayrıntılı bir şekilde yapıldığı görülmektedir. Ayrıca çocukların vücutlarının çeşitli yerlerinde ödem, çizgi halinde ekimoz ve lezyon türü unsurların bulunduğu not edildiği görülmektedir.
8. Çocukların doktor raporlarında gözlenen ödem, ekimoz ve lezyon türü sorunlar, ceza infaz kurumu görevlileri ile çocuklar arasında cereyan eden arbede esnasında oluşması mümkün boyutlardadır.
9. Arbedenin gerçekleştiği yerlerden biri olduğu düşünülen C-12 ünitesinin üst katındaki kameranın çocuklar tarafından kırılmış olması, bazı konuların aydınlığa kavuşturulmasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca kamera kırmanın büyük bir art niyet olduğu eklenmelidir.
10. Çocukların saldırısına maruz kalan ve barikat kuran çocuklara müdahalede eden infaz koruma memurlarından zarar gören 12’sinin, 1 ila 7 gün arasında değişen istirahat raporu almak zorunda kaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca bir infaz koruma memuruna “parmak diğer kırığı” tanısının konulduğu görülmektedir.
11. Kamuoyunu yanıltmak ve çocuklara ilişkin kamuoyundaki hassasiyeti suiistimal etmek amaçlı haberlerin yayılması en çok çocukları hak kaybına uğratacak bir husustur. Bu konuda bazı sivil toplum kuruluşlarının duyarlı olması gerektiği değerlendirilmektedir.

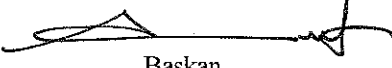
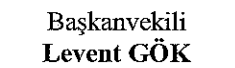
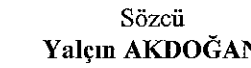

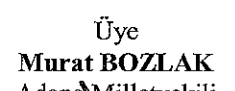

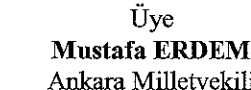
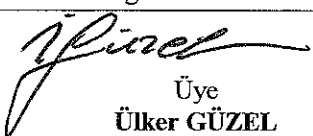

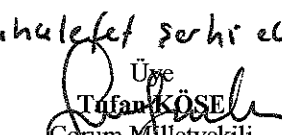
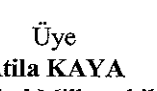
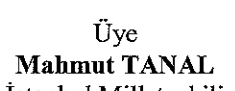

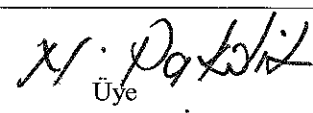

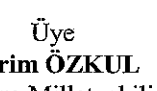

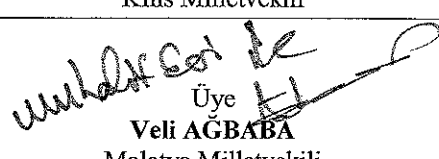

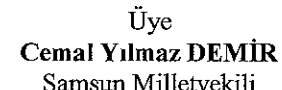
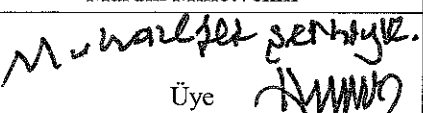

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Toplantı No : 28

29.01.2014

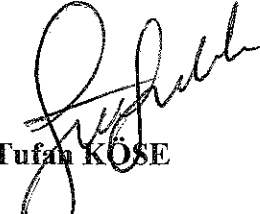
Konu : Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İnceleme Raporu -2- kabul edilmiştir.

 Başkan Ayhan Sefer ÜSTÜN Sakarya Milletvekili	 Başkanvekili Levent GÖK Ankara Milletvekili	 Sözcü Yalçın AKDOĞAN Ankara Milletvekili
 Katip Reşat DOĞRU Tokat Milletvekili	 Üye Murat BOZLAK Adana Milletvekili	 Üye Mehmet METİNER Adıyaman Milletvekili
 Üye Mehmet Kerim YILDIZ Ağrı Milletvekili	 Üye Sinan Aydın AYGÜN Ankara Milletvekili	 Üye Mustafa ERDEM Ankara Milletvekili
 Üye Ülker GÜZEL Ankara Milletvekili	 Üye Ziver ÖZDEMİR Batman Milletvekili	 Üye Tufan KOSE Çorum Milletvekili
 Üye Atila KAYA İstanbul Milletvekili	 Üye Mahmut TANAL İstanbul Milletvekili	 Üye Hamza DAG İzmir Milletvekili
 Üye Sıtkı GÜVENC Kahramanmaraş Milletvekili	 Üye Nevzat PAKDİL Kahramanmaraş Milletvekili	 Üye Ahmet Salih DAL Kilis Milletvekili
 Üye Kerim ÖZKUL Konya Milletvekili	 Üye Ayşe TÜRKMEÑOGLU Konya Milletvekili	 Üye Veli AGBABA Malatya Milletvekili
 Üye Abdurrahim AKDAĞ Mardin Milletvekili	 Üye İhsan ŞENER Ordu Milletvekili	 Üye Cemal Yılmaz DEMİR Samsun Milletvekili
 Üye Hüseyin AYGÜN Tunceli Milletvekili		

TBMM İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İnceleme Raporu ile ilgili Muhalefet Şerhimiz ektedir. Saygılarımızla.

Levent GÖK**Ankara Milletvekili****Veli AĞBABA****Malatya Milletvekili****Mahmut TANAL****İstanbul Milletvekili****Sinan Aydın AYGÜN****Ankara Milletvekili****Hüseyin AYGÜN****Tunceli Milletvekili****Tufan KÖSE****Çorum Milletvekili**

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Alt Komisyonu tarafından 06.01.2014 tarihinde Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirilen incelemeler sonucu hazırlanan rapor, bazı çocuk mahpusların fiziki şiddet ve kötü muameleye maruz bırakıldığı yönündeki ciddi iddiaları araştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Buna karşın raporda, İnfaz Koruma Memurları ve çocuk mahpuslar arasında yaşanan olaylara ilişkin kamera kayıtlarının izlenmesi ve çocuk mahpuslar ile yapılan görüşmeler sonrasında darp, kötü muamele, dayak iddialarının asılsız olduğu yönündeki değerlendirme gerçeği yansıtılmamaktadır.

RAPORA KONU OLAN OLAYA İLİŞKİN TESPİTLER

Cezaevinde 10 Ocak 2014 tarihinde yaşanan olayda; çocuk mahpuslar, infaz koruma memurları tarafından darp edildiklerini ve sözlü saldırıya maruz kaldıklarını beyan etmişlerdir. Kamera görüntülerinden anlaşıldığı üzere infaz koruma memurları ve iki koğuştaki bulunan çocuk mahpuslar arasında bir arbedenin vuku bulunduğu açıktır.

- Yaşanan bu olaylarda vücutlarında ciddi darp ve kötü muamele izleri görülen çocuk mahpuslardan dördü İstanbul Maltepe Cezaevine, beşi de İzmir Çocuk Cezaevine gönderilmiştir. Heyet bu çocuklarla görüşmemiştir.
- Olaylar sonrasında çocuk mahpuslara “görevli memura direnmekten” dava açılmıştır. Çocukların avukatları da aynı gün hapisane yetkili müdürleri ve infaz koruma memurları hakkında suç duyurusunda bulunmuşlardır. Suç duyurusunda “çocuk tutuklulara karşı işkence, eziyet ve kötü muamele, tehdit ve hakaret suçlarından” cezalandırılma talep edilmiştir.

RAPORA İLİŞKİN TESPİTLER

Raporda, C-10 ve C-12 koğuşlarında kalan çocukların, tutarsız açıklamalarda bulunduğu yönündeki değerlendirmeler gerçeği yansıtılmamaktadır. Çocukların açıklamalarının tutarsız olduğunu iddia etmek, yaşanan olayı aydınlatabilecek bir yaklaşım değildir.

Raporda olaya ilişkin yapılan değerlendirmeler için gerekli somut kanıtların olduğu söylenemez. Raporda bir yandan “çocukların infaz koruma memurları tarafından önceden hazırlanan bir program/plan çerçevesinde dövüldüğü ve eziyete maruz bırakıldığı yönündeki iddialar tamamen gerçeklere aykırıdır.” ifadesi kullanılırken; diğer yandan “çocukların olayı önceden tasarlamış oldukları yönünde bir kanaat oluşmuştur.” ifadesi kullanılmaktadır. Bu yanlış bir tespittir. Bu nedenle raporda önyargılı değerlendirmeler yapılmaktadır.

Heyetin elinde kamera görüntüleri ve çocuk mahpuslar ile cezaevi yönetiminin beyanları dışında veri bulunmamaktadır. Bu noktada, “halılı veya süngerli oda” olarak tarif edilen müşahede odalarında nelerin yaşandığı bilinmemektedir. Bu odalarda kamera olmaması nedeniyle dayak ve kötü muamele iddialarını çürütmek imkânsızdır. Ayrıca kamera görüntülerinde ses olmaması sebebiyle, çocuk mahpuslar ve infaz koruma memurları arasındaki geçen diyaloglar takip edilememiştir. Bu nedenle, çocukların infaz koruma memurlarının sözlü saldırısına uğradıkları iddiası da raporda çürütülememiştir.

Raporda “çocukların doktorlar tarafından muayene edilmediği yönündeki iddiaları doğrulamak mümkün değildir.” tespiti Heyetin ziyaretinin ve hazırlanan raporun amacına ulaşamadığını göstermektedir. Raporda, çocukların doktor tarafından muayene edilip edilmediğinin bilgisine ulaşılmadığı belirtilirken; infaz koruma memurlarının çocukların saldırısına uğradıkları ve istirahat raporu aldıklarını ifade edilmektedir. Bu sebeple, rapor yaşanan olayı aydınlatmaktan öte önyargılı tespitlere yer vermektedir. Örneęin, çocukların saldırıya uğrayıp uğramadıklarının tespit edilemediği raporda “çocukların ortaya çıkan olayı kendi başlarına mı, yoksa “dışarıdan bir yönlendirme” ile mi başlattıkları şeklinde yorum yapılması raporun nesnel olmaktan çok uzak olduğunu göstermektedir.

SONUÇ

Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda çocuk mahpusların darp, dayak ve kötü muamele iddialarını araştırmak üzere gerçekleştirilen ziyaret sonrası hazırlanan inceleme raporu, olayın aydınlatılması noktasında derinlemesine bir araştırma ve inceleme konusunda eksik kalmıştır.

Gerekli bilgi, belge ve beyanları kapsamlı bir şekilde değerlendirmeden hazırlanan inceleme raporu, cezaevinde yaşananları açıklamakta yetersizdir.

Olayı aydınlatmak yerine, olaylar hakkında basında yer alan haberlere yönelik “kamuoyunu yanıltmak ve çocuklara ilişkin kamuoyundaki hassasiyeti suiistimal etmek amaçlı” ibaresinin kullanılması vahim bir hatadır.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu’nun yetkileri ve sorumlulukları doğrultusunda kamuoyunu doğru bilgilendirmek adına hazırladığı raporlar, önyargılı bir bakış açısıyla hazırlanamaz.

Sonuç olarak, olayın tarafı olan infaz koruma memurları ve çocuk mahpuslar arasındaki olayın karşılıklı olarak yargıya taşındığı düşünüldüğünde, Komisyon’un İnceleme Raporu’nun yetersiz, yanlı ve önyargılı olduğu düşüncemiz ile muhalefet şerhimizi bilgilerinize sunuyoruz.

Komisyon raporlarına, <http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/index.htm>
adresinden ulaşabilirsiniz.

Adres: TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu 06543 Bakanlıklar-ANKARA

Tel: 0 312 420 5406 – 420 5399   **Faks:** 0 312 420 5394

E-posta: insanhaklari@tbmm.gov.tr